

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 107/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditsa a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Feciľakom, Jesenná 8, Prešov, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 73 Er 94/2013 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Feciľakom, Jesenná 8, Prešov, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 73 Er 94/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. V zmysle čl. X bodu 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 zo 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec sťažovateľa 17. októbra 2019 prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi, ktorý je v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce členom štvrtého senátu ústavného súdu.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení povinného účastníkom exekučného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 73 Er 94/2013 a povereným súdnym exekútorom JUDr. Radovanom Ferencom so sídlom exekútorského úradu v Prešove pod sp. zn. Ex 287/13, predmetom ktorého je vymoženie sumy 10 284,80 € s príslušenstvom v prospech štyroch oprávnených. Podaním z 13. mája 2013 sťažovateľ vzniesol proti exekúcii námietky, ktoré poverený súdny exekútor postúpil okresnému súdu na rozhodnutie 15. mája 2013.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že postupom okresného súdu pri rozhodovaní o jeho námietkach proti exekúcii došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4.1 Namietané porušenie označených práv sťažovateľ odôvodňuje tým, že o jeho námietkach proti exekúcii (v čase podania ústavnej sťažnosti, pozn.) stále nebolo rozhodnuté, hoci od ich podania uplynulo viac ako šesť rokov. Sťažovateľ tiež uvádza, že 19. júla 2019 podal sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi okresného súdu.

4.2 Podľa sťažovateľa v danom prípade

- nešlo o právne ani fakticky zložitú vec,
- on svojim správaním plynulému priebehu konania nebránil,
- zbytočné prietahy v konaní (o jeho námietkach proti exekúcii) boli spôsobené (výlučne) nečinnosťou okresného súdu.

5. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti, sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Okresný súd Prešov v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 73 Er 94/2013 porušil základné právo [REDAKOVANÉ]... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Okresnému súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 73 Er 94/2013 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

4. [REDAKOVANÉ]... priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2.000,- EUR (slovom: dvetisíc EUR), ktoré je Okresný súd Prešov povinný vyplatiť mu do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

6. Sťažovateľ si tiež uplatnil nárok na náhradu trov svojho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom v sume 415,51 €.

II.

Relevantné ustanovenia právnych predpisov

7. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

13. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

14. Podľa § 63 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, a ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Sťažovateľ v posudzovanej veci namieta, že postupom okresného súdu pri rozhodovaní o jeho námietkach proti exekúcii došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, a pritom v obsahu týchto práv neexistuje zásadná odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

18. Z obsahu ústavnej sťažnosti, doplňujúceho podania sťažovateľa a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ v dotknutom exekučnom konaní podaním z 13. mája 2013 vzniesol námietky proti exekúcii, ktoré poverený súdny exekútor 15. mája 2013 postúpil na rozhodnutie okresnému súdu. Dňa 19. júla 2019 (teda v rovnaký deň, keď podal

na poštovú prepravu aj svoju ústavnú sťažnosť, pozn.) sťažovateľ adresoval predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, v ktorej namietal, že o jeho námietkach proti exekúcii (dovtedy) stále nebolo rozhodnuté. Predseda okresného súdu na sťažnosť sťažovateľa reagoval prípisom sp. zn. Spr 22159/2019 z 25. novembra 2019, v ktorom mu (okrem iného) oznámil, že o jeho námietkach proti exekúcii bolo rozhodnuté uznesením okresného súdu zo 7. novembra 2019 (tak, že námietky boli zamietnuté, pozn.). Z obsahu označeného prípisu predsedu okresného súdu tiež možno vyvodit', že sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní považoval obsahovo za dôvodnú, čomu nasvedčuje aj priebeh konania po jej podaní.

19. V súvislosti aj s aktuálnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru je potrebné uzavrieť, že sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi konajúceho súdu nie je sama osebe účinným prostriedkom nápravy. Ak sa však sťažovateľ na predsedu súdu (paralelne s podaním ústavnej sťažnosti) obrátil, inicioval tým zákonný mechanizmus, v rámci ktorého mal dotknutý justičný funkcionár priestor na posúdenie sťažnosti na prietahy. Výsledkom je upovedomenie sťažovateľa, v ktorom sa mu predseda súdu za zdržanie ospravedlnil, čo jednoznačne znamená uznanie dôvodnosti sťažnosti (bez ohľadu na uvedený dôvod preťažnosti súdu). Zároveň bola promptne (v časovom horizonte necelých štyroch mesiacov) zjednaná náprava rozhodnutím o námietkach sťažovateľa. Nie je teda dôvod na zásah ústavného súdu, keď právna neistota sťažovateľa bola popísaným spôsobom odstránená.

20. Z (už opísaných) okolností posudzovanej veci teda vyplýva, že sťažovateľ podaním ústavnej sťažnosti (už) v rovnaký deň, keď podal aj sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu, neposkytol orgánu riadenia a správy súdov primeraný priestor na prijatie opatrení smerujúcich k náprave zistených nedostatkov, čo bolo vecne dôvodné. Práve sťažnosť na prietahy pritom v danom prípade viedla k náprave. Sťažovateľ teda hlavný účel sledovaný podaním ústavnej sťažnosti (ktorým bolo rozhodnutie okresného súdu v jeho veci) už dosiahol prostredníctvom iného zákonného postupu. Za danej situácie nie je dôvod, aby ústavný súd rozhodoval o (namietanom) porušení práv sťažovateľa, náprava ktorého už bola dosiahnutá priamo v napadnutom konaní všeobecného súdu.

Právny poriadok Slovenskej republiky navyše sťažovateľovi umožňuje domáhať sa aj majetkového plnenia (v podobe náhrady škody, dokonca aj náhrady nemajetkovej ujmy) spojenej s porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to (aj) bez toho, aby porušenie ním označeného práva vyslovil svojím rozhodnutím ústavný súd. Na tento účel postačuje aj pozitívny výsledok vybavenia (v tomto prípade uplatnenej) sťažnosti na prietáhy predsedovi súdu (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), čím sa vo vzťahu k majetkovej satisfakcii dostáva na báze subsidiarity do (až náhradnej) pozície inštitút primeraného finančného zadostučinenia použiteľný v konaní o ústavnej sťažnosti. Ak teda sťažnosť bola vybavená kladne a právna neistota sťažovateľa bola odstránená, má sťažovateľ aj právny prostriedok (prednostný pred konaním o ústavnej sťažnosti) na finančnú kompenzáciu (ktorý ak by zlyhal, možno sa obrátiť na ústavný súd).

21. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu pri rozhodovaní o námietkach sťažovateľa proti exekúcii síce zjavne bol poznamenaný dlhodobou nečinnosťou príslušného súdu, avšak po podaní sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch predsedovi okresného súdu došlo k náprave a ešte pred predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti sťažovateľa bolo o jeho námietkach proti exekúcii okresným súdom rozhodnuté. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

22. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu